

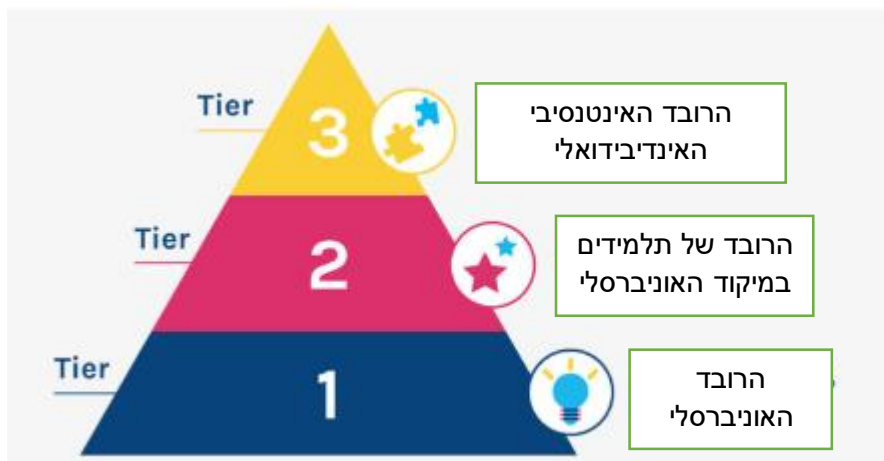
מדינת ישראל
משרד החינוך

כלי לכוונון סרגל המאמצים של צוותי ההוראה במרכזים החינוכיים במתקני הקלט למפוני המלחמה

אחד האתגרים הגדולים העומדים בפני האחראים על המרכזים החינוכיים במתקני הקלט למפוני המלחמה הוא ניהול משאב הזמן של צוותי החינוך. כמות התלמידים והגיוון הקיים, המתעצם בעת חירום ז, יכול להותיר את המורים בתחושת תסכול לנוכח חוסר היכולת להגיע לכל תלמיד בתוך מסגרת הזמן הנתונה.

המסר המרכזי של גישה זו היא שניהול נכון של סרגל המאמצים יכול לתרגם באופן נכון יותר את הממשקים בין בעלי התפקידים השונים, לנצל טוב יותר את סביבת הלמידה וכתוצאה מכך להוביל לתוצאות טובות יותר, לשפר את תחושת המסוגלות ולשפר את הרווחה הנפשית של המורים והתלמידים.

הכלי המוצג במסמך זה (המוכר בשם מודל ה-MTSS) מסייע בניהול אותו סרגל מאמצים המכוון לתמיכה ההוליסטית בתלמיד בהתבוננות על ה"ילד השלם" (היבטים רגשיים, חברתיים, לימודיים, תרבותיים) ולמתן מענה חינוכי רציף וקוהרנטי. הכלי מכוון להתבוננות על סך המענים הנדרשים לתלמיד / לקבוצה / לבית הספר דרך התבוננות על שלושה רבדים:

משמעות הכלי:

1. הבנה שחלק לא מבוטל מהמענים הניתנים יכולים להינתן במסגרת הקבוצתית הכוללת וניתן להגדירם כמענים אוניברסליים (לדוגמה: כל התלמידים זקוקים לשיח רגשי פותח / סוגר, כל התלמידים יכולים ליהנות מהוראה מפורשת...).

משמעות: חשוב להתייחס לתהליכי ההוראה הניתנים ב"כיתה" כאל משאב זמן והון אנושי ולהקדיש מחשבה לאופן בו מתנהלות יחידות ההוראה בהיבטים לימודיים לצד רגשיים וחברתיים. הוראה נכונה ברובד זה תצמצם את כמות התלמידים שיזדקקו לעזרה נוספת. כל התלמידים ב'כיתה' הלימוד צריכים ליהנות משלב זה.

2. הערכות לכך שחלק מהתלמידים זקוקים למענה נוסף (בשגרה מדובר בכ-20% מהתלמידים) שיינתן במסגרת קבוצתית ממוקדת (קבוצת תלמידים הזקוקים לתגבור שפתי, תלמידים הזקוקים לעבודה רגשית ממוקדת יותר...)

משמעות: חשוב למפות את צרכי התלמידים, לזהות תלמידים הזקוקים לעזרה ממוקדת ולייצר קבוצות בהתאם לצורך לתגבור ממוקד, לטווח קצר או ארוך. לצורך המענה לרובד זה יש צורך בתגבור כוח האדם בהוראה על מנת שתתאפשר עבודה בקבוצות, וכן להתייעצות עם מומחים בתחום (מומחים בתחום האוריינות / בתחום לקויות למידה / גורמי טיפול ועוד)

מדינת ישראל
משרד הבריאות

3. הערכות לכך שעבור חלק מהתלמידים גם העבודה הממוקדת אינה מספקת והם זקוקים לתוכנית עבודה פרסונלית אינטנסיבית וככל הנראה גם לעבודה עם מומחי תחום.

משמעות: רק עבור תלמידים שהמענה האוניברסלי והמענה הקבוצתי אינם מספקים יש לייצר מערכת שעות המאפשרת מענה אינטנסיבי בשילוב/ באמצעות גורמי מקצוע רלוונטיים. העבודה ברובד זה אינה יכולה להיות מנותקת מהעבודה ברובד המיקוד והעבודה ברובד האוניברסלי אלא צריכה להיות בהמשכיות להם. בעבודה ברובד זה יש לוודא שמערך התמיכה כולל את כל הגורמים הטיפוליים הנדרשים.

שלושת רבדים אלו דורשים **תהליכי ניטור סדורים** על מנת לוודא בכל נקודת זמן נבחרת שהתלמידים שזקוקים לעזרה ברבדים אינטנסיביים יותר אכן מקבלים סיוע ולחלופין לאתר תלמידים שהתקדמו ויכולים להתמודד גם עם הרובד האוניברסלי בלבד ולכן אין צורך בהמשך עבודה במישור הקבוצתי או הפרטני. ההחלטה על הוספת רובד נוסף של תמיכה או הסרת רובד שכזה דורשת התייעצות עם צוות רב מקצועי.

מידע נרחב יותר על אודות המודל ניתן לקרוא [במצגת](#) של ד"ר אודט סלע, המדענית הראשית משרד החינוך.

